

Prema povratnim informacijama gospodarstvenika (izvještajnih jedinica i deklaracija), najviše nedoumica u moderniziranom Intrastat sustavu za 2022. predstavlja određivanje ispravne zemlje podrijetla **za trgovinski tok OTPREME**. Stoga u nastavku teksta donosimo detaljna objašnjenja navedenog.

1. Zemlja podrijetla za OTPREME

Zemlja podrijetla jest zemlja u kojoj je proizvod u cijelosti proizveden (**zemlja podrijetla = zemlja proizvodnje**) ILI **zemlja u kojoj je obavljena posljednja važna, gospodarski opravdana obrada ili prerada**, što rezultira izradom novog proizvoda ili predstavlja znatan stupanj izrade .

Općenito, podrijetlo robe može se promijeniti samo obradom ili preradom. Svaki drugi postupak (npr. prodaja/kupnja, povrat robe itd.) neće promijeniti podrijetlo robe. Također, korištenje robe u zemlji već dugi niz godina ne mijenja njezino podrijetlo, čak ni ako se mijenja njihov tarifni broj (npr. rabljeni automobili). Stoga se kao zemlja podrijetla u Intrastat izvještaju može pojaviti i geonomenklaturna šifra države nečlanice EU-a, a također je dopušteno služiti se i šiframa QW/QV koje opisuje Geonomenklatura.

Kod oplemenjivanja zemlja podrijetla jest ona zemlja u kojoj je izvedena posljednja važna transformacija robe. Smatra se da je roba, u čijoj je proizvodnji sudjelovalo više zemalja, podrijetlom iz one zemlje u kojoj je prošla posljednju važnu, ekonomski opravdanu preradu/transformaciju koja je rezultirala proizvodnjom novog proizvoda ili čini važnu fazu proizvodnje. U tom smislu najviše će Vam pomoći podatak o **promjeni tarifnog broja** – ako se roba/repromaterijal/poluproizvod oplemenjuje u Republici Hrvatskoj i pritom nastaje novi proizvod koji se klasificira u novu šifru Kombinirane nomenklature (nastala je promjena tarifnog broja). Tada se kao zemlja podrijetla može upisati oznaka "HR".

Za potrebe statističkog istraživanja Intrastat u polju "Zemlja podrijetla" traži se isključivo **podatak o podrijetlu robe, neovisno o ostvarivanju prava na primjenu preferencijala**. Pravo na primjenu preferencijala ostvaruje se u trenutku "puštanja" robe u slobodan promet ili naknadno. Pravna osnova takva postupanja jesu:

- protokoli o podrijetlu između EU-a i određenih zemalja ili područja izvan carinskog područja EU-a ili skupina takvih zemalja ili područja (tablica ugovora)
- autonomne (jednostrane) povlaštene mjere koje je EU jednostrano donijela prema određenim zemljama ili područjima izvan carinskog područja EU-a ili skupinama takvih zemalja ili područja.
- sporazumi o carinskoj uniji koje je EU sklopio s određenim zemljama.

Preferencijal je važan u carinskim postupcima, ali ne i za Intrastat.

Šifra EU-a nije dopuštena u Intrastat obrascu! Budući da Intrastat prati kretanje robe EU-a među državama članicama EU-a, u slučaju upisivanja oznake "EU" u polje "Zemlja podrijetla" – predmetno polje izgubilo bi svoju svrhu. Šifra "EU" upisuje se u carinskim deklaracijama i dopuštena je u okviru robne razmjene s trećim zemljama. Međutim, kako Intrastat obuhvaća robnu razmjenu unutar EU-a, samim time je potrebno u Intrastat obrazac upisati preciznu zemlju proizvodnje odnosno zemlju u kojoj je izvršena posljednja bitna transformacija nad robom.